(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT 2003/319/GUSP

av den 8 maj 2003

om stöd från Europeiska unionen till genomförandet av Lusakaavtalet om eldupphör och fredsprocessen i Demokratiska republiken Kongo och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2002/203/GUSP

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT FÖLJANDE GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 15 i detta, och

av följande skäl:

(1) Europeiska unionen anser att en bestående fred i Demokratiska republiken Kongo kan uppnås, om det förhandlas fram ett fredsavtal som är rättvist för alla parter, om Demokratiska republiken Kongos territoriella integritet och nationella självbestämmande respekteras, om de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna respekteras i alla stater i området samt om goda grannförbindelser och icke-inblandning i staters inre angelägenheter respekteras, samtidigt som Demokratiska republiken Kongos och dess grannländers säkerhetsintressen beaktas.

(2) Lusakaavtalet om eldupphör undertecknades den 10 juli 1999 av Demokratiska republiken Kongo, Angola, Namibia, Rwanda, Uganda, Zimbabwe och senare av Mouvement pour la Libération du Congo och Rassemblement congolais pour la Démocratie. Därefter undertecknades Pretoriaavtalet mellan Demokratiska republiken Kongo och Rwanda den 30 juli 2002, Luandaavtalet mellan Demokratiska republiken Kongo och Uganda den 6 september 2002 samt Pretoriaavtalen inom ramen för den interkongolesiska dialogen den 17 december 2002 respektive den 6 mars 2003.

(3) Den 15 december 2001 bekräftade Europeiska rådet i Laeken sitt fulla stöd till Lusakaavtalet om eldupphör.

(4) Förenta nationernas säkerhetsråd har antagit resolutionerna 1234 (1999), 1258 (1999), 1291 (2000), 1304 (2000), 1332 (2000), 1341 (2001), 1355 (2001), 1376 (2001), 1399 (2002), 1417 (2002), 1445 (2002), 1457 (2003) och 1468 (2003).

(5) Rådets gemensamma ståndpunkt 2002/203/GUSP av den 11 mars 2002 om stöd från Europeiska unionen till genomförandet av Lusakaavtalet om eldupphör och fredsprocessen i Demokratiska republiken Kongo [1] bör upphävas.

[1] EUT L 68, 12.3.2003, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Målet med denna gemensamma ståndpunkt är att stödja genomförandet av Lusakaavtalet om eldupphör och av de olika fredsavtal, såväl interna som internationella, som uppnåtts under 2002 och den 6 mars 2003 samt relevanta resolutioner från Förenta nationernas säkerhetsråd och den övergripande fredsprocess som är under utveckling i Demokratiska republiken Kongo.

Artikel 2

Vid genomförandet av denna gemensamma ståndpunkt kommer Europeiska unionen att stödja Förenta nationernas och Afrikanska unionens insatser till stöd för genomförandet av Lusakaavtalet om eldupphör, Pretoriaavtalet (juli 2002), Luandaavtalet (september 2002) och Pretoriaavtalen inom ramen för den interkongolesiska dialogen (december 2002 respektive mars 2003) samt relevanta resolutioner från säkerhetsrådet, och unionen kommer att nära samarbeta med dessa organisationer och med andra relevanta aktörer inom det internationella samfundet.

Artikel 3

Europeiska unionen kommer att fortsätta att verka för att överenskommelsen om eldupphör iakttas strikt av de parter som undertecknat Lusakaavtalet och i detta syfte stödja Förenta nationernas uppdrag i Demokratiska republiken Kongo (MONUC) och den gemensamma militärkommissionen (JMC). Europeiska unionen erinrar om att unionen har välkomnat tillbakadragandet av de utländska trupperna från Demokratiska republiken Kongo till följd av Pretoriaavtalet (juli 2002) och Luandaavtalet (september 2002) och kommer att uppmana till fullständigt tillbakadragande av alla utländska trupper från Demokratiska republiken Kongo, eventuellt under övervakning av MONUC, i enlighet med bestämmelserna i Lusakaavtalet, Pretoria- och Luandaavtalen och de beslut som grundar sig på dessa, samt tillämpliga resolutioner från säkerhetsrådet.

Artikel 4

Europeiska unionen anser att fredsavtalen mellan Demokratiska republiken Kongo och Rwanda (juli 2002) och mellan Demokratiska republiken Kongo och Uganda (september 2002) utgör ett avgörande steg i riktning mot en normalisering av förbindelserna mellan de undertecknande parterna och återställandet av varaktig fred i området kring de stora sjöarna. Europeiska unionen anser att det är absolut nödvändigt att dessa avtal genomförs fullt ut och att detta bör göras i samma konstruktiva anda som ledde fram till de övergripande avtalen och kommer att uppmana alla parter att avhålla sig från att stödja lokala grupper som motsätter sig dessa avtal.

Artikel 5

Europeiska unionen kommer att verka för ett snabbt genomförande av den process för avväpning, demobilisering, återsändande, återflyttning och återanpassning (DDRRR) av de stridande i de väpnade styrkorna – och därvid ta hänsyn till den åtskillnad som måste göras mellan utländska och kongolesiska trupper – i enlighet med Lusaka- och Pretoriaavtalen, vilket utgör en grundläggande förutsättning för en återgång till fred i området. Europeiska unionen kommer att erinra om att denna process måste genomföras på frivillig väg i samarbete med samtliga stater som har undertecknat Lusakaavtalet och kunna stödjas av en samordnad insats från världssamfundet. Europeiska unionen kommer att stödja insatser från MONUC, tredje partens utvärderingsmekanism (TPVM) samt JMC, i enlighet med relevanta resolutioner från säkerhetsrådet och Lusaka- och Pretoriavtalen (juli 2002). Europeiska unionen kommer att genom lämpliga gemenskapsåtgärder ge ytterligare stöd till DDRRR-processen, särskilt genom stöd till det program för demobilisering och återflyttning som avser flera länder i området kring de stora sjöarna (MDRP).

Europeiska unionen kommer att stödja de åtgärder som Demokratiska republiken Kongos regering vidtagit för att samarbeta med Internationella tribunalen för Rwanda och kommer att uppmana den att fortsätta detta samarbete.

Artikel 6

Europeiska unionen bekräftar att den kommer att stödja det övergripande och allomfattande avtal om övergången i Demokratiska republiken Kongo som undertecknades i Pretoria den 17 december 2002 liksom Pretoriaavtalet av den 6 mars 2003 om inrättandet av övergången samt samförståndsavtalet om säkerhet och armén inom ramen för den interkongolesiska dialogen. Europeiska unionen kommer att enträget uppmana de undertecknande parterna att i god tro genomföra bestämmelserna i dessa avtal och tillsammans verka för att bilda en allomfattande nationell övergångsregering med ansvar för att leda Demokratiska republiken Kongo fram till det första demokratiska valet, så att en representativ demokrati kan återinrättas snabbt och fullt ut, vilket är en nödvändig garanti för en varaktig och rättvis utveckling av landet. Europeiska unionen kommer att vara redo att stödja genomförandet av dessa avtal. Europeiska unionen kommer att till fullo stödja FN:s generalsekreterares särskilda sändebud för den interkongolesiska dialogen. Europeiska unionen bekräftar sin beredvillighet att så snart som institutionerna fungerar stödja övergången med projekt som är särskilt avsedda att främja biståndet till befolkningen, förstärkningen av statliga strukturer, den ekonomiska återuppbyggnaden av landet och DDRRR-projekt. I detta sammanhang kommer Europeiska unionen att understryka vikten av att avtalen mellan Demokratiska republiken Kongo och internationella finansinstitut respekteras, särskilt avtalet om PRGF (mekanismen för fattigdomsminskning och ökad tillväxt) mellan Demokratiska republiken Kongos regering och Internationella valutafonden.

Artikel 7

Europeiska unionen kommer att uppmana till ett omedelbart slut på den väpnade konflikten och våldshandlingarna i hela Demokratiska republiken Kongo. Europeiska unionen fördömer på det bestämdaste de illdåd som nyligen begåtts i de östra delarna av landet och i synnerhet i Ituri-regionen. De ansvariga måste dras inför rätta. Europeiska unionen erinrar om att Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen är tillämplig på alla sådana brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser som begåtts på Demokratiska republiken Kongos territorium efter det att stadgan trädde i kraft (den 1 juli 2002). Europeiska unionen kommer enträget att uppmana till fullständigt tillbakadragande av utländska trupper från Ituri-regionen samt till en ökning av DDRRR, ett genomförande fullt ut av MONUC:s mandat samt fredsskapande åtgärder, vilket är av avgörande betydelse för att åstadkomma någon form av stabilitet i Ituri och Kivu. Europeiska unionen kommer att uppmana alla grupper i Ituri-regionen att sätta stopp för konflikten där och uppmanar alla parter att samarbeta fullt ut för att inrätta en fredsbevarande kommission i Ituri. Europeiska unionen kommer också att uppmana alla grupper i området som ännu inte har gett sitt stöd till den fredsbevarande kommissionen att ansluta sig till denna. Europeiska unionen anser det mer sannolikt att den fredsbevarande kommissionen i Ituri når enighet under ett neutralt ordförandeskap och mot bakgrund av ett totalt tillbakadragande av utländska trupper. Europeiska unionen kommer att uppmana regeringarna i Demokratiska republiken Kongo, Rwanda och Uganda att använda allt sitt inflytande för att göra slut på de spända förhållandena och verka för att förhållandena i Ituri-regionen blir sådana att Luandaavtalet (september 2002) kan genomföras med framgång. Europeiska unionen noterar att Luandaavtalet nyligen, i februari 2003 i Dar es Salaam, ändrades i detta syfte och kommer i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 1468 (2003) att uppmana Ugandas regering att stå fast vid sitt åtagande att dra tillbaka sina trupper utan ytterligare dröjsmål.

Artikel 8

Europeiska unionen fördömer den olagliga exploateringen av naturresurser, vilket är en av orsakerna till men även en följd av fyra års krig, och vilket även bidragit till att förlänga konflikten, enligt den FN-rapport som nyligen lämnades av expertpanelen för olaglig exploatering av naturresurser och andra slag av rikedomar i Demokratiska republiken Kongo. Europeiska unionen uppmanar alla stater att dra lämpliga slutsatser av panelens rön och uppmanar alla berörda stater att vidta nödvändiga åtgärder. Europeiska unionen stöder åtgärderna enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1457 (2003), som bör bidra till att göra slut på denna exploatering. Europeiska unionen är beredd att samarbeta med panelen för att fullgöra dess nya mandat.

Artikel 9

Europeiska unionen kommer, med beaktande av villkoren i artikel 6, att säkerställa en lämplig nivå för utvecklingsbistånd och humanitärt bistånd till Demokratiska republiken Kongo och ge sitt stöd till övergångsregeringen för återuppbyggnaden och utvecklingen av landet, samtidigt som man ser till att samtliga kongoleser och regioner i Demokratiska republiken Kongo kommer i åtnjutande av detta samt att stödet på ett dynamiskt och aktivt sätt bidrar till fredsprocessen genom att gynna återupprättandet av den kongolesiska staten, en god samhällsstyrning, en förbättring av den ekonomiska situationen samt respekten för de mänskliga rättigheterna. Rådet noterar kommissionens avsikt att fullfölja dessa insatser, så att ovannämnda mål kan uppnås.

Artikel 10

I sitt samarbete med de länder som berörs av konflikten i Demokratiska republiken Kongo kommer Europeiska unionen att ta hänsyn till de insatser som dessa länder gör för att genomföra de avtal om elduppхör och fred samt de resolutioner från FN:s säkerhetsråd som anges i artikel 2.

Artikel 11

Europeiska unionen kommer att fortsätta att stödja den burundiska fredsprocessen på grundval av Arushaavtalet, då dess framgång hänger samman med att den kongolesiska krisen löses och den i sig kan främja fred och stabilitet i området kring de stora sjöarna. Unionen kommer att medverka till att en internationell konferens om fred, säkerhet, demokrati och utveckling i området kring de stora sjöarna sammankallas, så snart utvecklingen av Lusaka- och Arushafredsprocesserna tillåter det och de berörda länderna beslutar det.

Artikel 12

Europeiska unionen förbehåller sig rätten att ändra eller ställa in all verksamhet till stöd för genomförandet av Lusakaavtalet om elduppхör och därpå följande avtal, om parterna inte efterlever bestämmelserna i dem.

Artikel 13

Gemensam ståndpunkt 2002/203/GUSP upphör härmed att gälla.

Artikel 14

Genomförandet av denna gemensamma ståndpunkt kommer att övervakas regelbundet, särskilt för beaktande av utvecklingen av fredsprocessen i Demokratiska republiken Kongo.

Artikel 15

Denna gemensamma ståndpunkt får verkan samma dag som den antas. Den skall ses över mot bakgrund av utvecklingen i regionen. Ett nytt beslut skall under alla förhållanden fattas före den 8 maj 2004.

Artikel 16

Denna gemensamma ståndpunkt skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 8 maj 2003.

På rådets vägnar

M. CHRISOCHOÏDIS

Ordförande